

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

THE 21st CENTURY LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS

UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

เกศรา ครุฑเครือ, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์

Ketsara Khrutkhrua, Pongsak Ruamchomrat

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Kanchanaburi Rajabhat University

E-mail: ket120636@gmail.com

Received: May 27, 2023 **Revised:** October 30, 2023 **Accepted:** December 25, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 302 คน โดยใช้รูปแบบชั้นภูมิ ตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน รองลงมาคือ ด้านการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน และด้านการมีวิสัยทัศน์
2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม และรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

Abstract

This research aimed to study the 21st century leadership of school administrators under Kanchanaburi primary educational service area office 1 classified by gender and work experience. The sample consisted of 302 teachers in schools under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1. Selected by using a stratified random sampling, classified by educational areas. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with content validity 1.00 and reliability at 0.95 the statistics used for the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and pair difference test by Scheffe's method with the statistical significance level at 0.05

The findings were as follows:

1. The 21st century leadership of school administrators under Kanchanaburi primary educational service area office 1, was overall at a high level. aspect at a high level, ranking in descending order were good relations with colleagues, knowledge and up to date with technology, building of inspiration in working, and having of vision.
2. The comparing results of the operation of the 21st century leadership of school administrators under Kanchanaburi primary educational service area office 1, classified by gender, overall and in each individual aspect were not difference.
3. The comparing results of the operation of the 21st century leadership of school administrators under Kanchanaburi primary educational service area office 1, classified by work experience overall and in each individual aspect were not difference.

Keywords: leadership, the 21st century administrators

บทนำ

การพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อส่งเสริมทุนทางสถาบันของประเทศไทยในระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570) การยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

และทันต่อสถานการณ์ โดยเร่งปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถให้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐานแก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียม มีการเชื่อมโยงจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นได้อย่างมีบูรณาการ และมีธรรมาภิบาลเพื่อรักษาเสถียรภาพทางสังคมและฟื้นฟูความเชื่อมั่นในรัฐ เป็นการเสริมสร้างทุนทางสถาบันของประเทศ ซึ่งการปฏิรูปภาครัฐเป็นประเด็นท้าทายที่สำคัญของไทยมาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่คนในสังคมส่วนใหญ่มีความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ภาครัฐจึงต้องเร่งพัฒนากลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการสาธารณะให้มีความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ร่วมกับการใช้ข้อมูล และกระบวนการมีส่วนร่วมในการออกแบบนโยบายสาธารณะ และการกำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ปรับเปลี่ยนไปได้อย่างฉับไว เพื่อเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, หน้า 17-18)

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 (ระหว่าง ค.ศ. 2001-2100) มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์การ และพลเมืองโลกหลายด้าน ได้แก่ ความผันผวนทางเศรษฐกิจการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว การปรวนแปรของสภาพภูมิอากาศความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติทางธรรมชาติของโลกมีแนวโน้มเกิดความรุนแรงมากขึ้นและผลกระทบอื่น ๆ อีกมากมาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558, หน้า 38) ทำให้องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนต่างได้รับผลกระทบ จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ยืดหยุ่นและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งการก้าวเข้าสู่สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ได้ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก ประชากรมีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานเพื่อทำงาน มีการสื่อสารด้านเทคโนโลยี มีการเชื่อมโยงข้อมูลและข่าวสารต่าง ๆ มีความสลับซับซ้อน จึงทำให้วิถีชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ผ่านมา (สมหญิง สายธนู, 2560, หน้า 35-36)

สังคมในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นสังคมความรู้ สังคมสารสนเทศ และสังคมเครือข่าย จึงทำให้ผู้นำในยุคนี้และยุคหน้า จำเป็นต้องมีคุณลักษณะพิเศษบางประการ คือ ทักษะคิดใหม่ ทักษะใหม่ และความรู้ใหม่ในข้อจำกัดและโอกาสของเทคโนโลยีและการสื่อสารและ การใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะในการใช้คอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และเนื้อหารวมทั้งมัลติมีเดีย อันเป็นคุณลักษณะที่ควรต้องมี เพิ่มเติมจากคุณสมบัติที่ดีที่มีอยู่แบบดั้งเดิม เช่น ความเห็นอกเห็นใจ ความศรัทธา ความผูกพัน และอื่น ๆ นอกจากนั้นแล้ว ลักษณะส่วนบุคคลสำหรับผู้นำในยุคดิจิทัล ยังประกอบด้วย ความยืดหยุ่น ความสามารถในการปรับตัว ความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา และความกระหายใคร่รู้ต่อความรู้ใหม่ ซึ่งต้องเข้าใจว่า ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลนั้น ไม่ใช่สิ่งที่คงที่ แต่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2557, หน้า 25)

ผู้นำเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การ ซึ่งการพัฒนาองค์การจนองค์การประสบผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ หรือภาคเอกชน ย่อมขึ้นอยู่กับผู้นำ (leader) ผู้นำมีส่วนสำคัญในการสร้างความสำเร็จให้กับองค์การ โดยมีภาวะผู้นำ (leadership) เป็นกุญแจสำคัญในการกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การ (รักเกียรติ หงษ์ทอง, 2559, หน้า 1-2)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญมากในการบริหารงาน ซึ่งในปัจจุบันการบริหารองค์การไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนต่างเล็งเห็นความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องทำการพัฒนาหรือปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด เพื่อจะได้เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานแก่องค์การให้มากขึ้น เพราะนอกจากจะเป็นผลดีต่อองค์การนั้นโดยตรงแล้ว ยังทำให้องค์การสามารถปรับตัวรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างเหมาะสม ผู้นำที่จะประสบความสำเร็จแห่งอนาคตต้องเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ มีความสามารถในการบริหารองค์การ และระบบการบริหารภายในองค์การจะต้องมีประสิทธิภาพด้วยการสร้างองค์การที่มีความสามารถ ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการอิทธิพลทางสังคมที่บุคคลหนึ่งตั้งใจ ใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นให้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนด รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลขององค์การ ดังนั้น ภาวะผู้นำจึงเป็นกระบวนการอิทธิพลที่ช่วยให้กลุ่มบุคคลสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนด (ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2557, หน้า 5)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า โรงเรียนมีความแตกต่างทั้งสภาพภูมิศาสตร์สังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้คุณภาพของแต่ละสถานศึกษามีความแตกต่างกัน ปัจจุบันพบสภาพปัญหา คือ ผู้บริหารยังขาดทักษะในการสร้างบรรยากาศและแรงจูงใจ ที่ดีในการปฏิบัติงาน ทั้งยังขาดกิจกรรมที่จะร่วมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากร อันจะส่งผลไปถึงการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1, 2565, หน้า 36)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการพัฒนาความเป็นผู้นำที่จะเพิ่มภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 1 แสดงการสังเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	สัมมา รณิธิย์ (2553)	วิจารณ์ พานิช (2555)	วิโรจน์ สารัตนะ (2556)	รวม
1. การมีวิสัยทัศน์	✓		✓	2
2. ความโปร่งใส			✓	1
3. การแก้ปัญหา		✓		1
4. การสื่อสาร		✓		1
5. การสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน	✓		✓	2
6. การมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี		✓	✓	2
7. การเรียนรู้		✓		1
8. มีพันธะรับผิดชอบ			✓	1
9. การส่งเสริมและให้กำลังใจ	✓			1
10. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	✓		✓	2

ตารางที่ 1 แสดงการสังเคราะห์ภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 จากทัศนะนักวิชาการพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผู้วิจัยจึงสรุปตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ด้านการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี และด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 1,390 คน จากสถานศึกษา จำนวน 135 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 302 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie

& Morgan, 1970, pp. 607-610) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่จัดการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ถามครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 4 ข้อ คือ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และพื้นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

2.2 คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 จำนวน 30 ข้อ และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับ

ครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 ชุด โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 วัน ทางออนไลน์ และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.2 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981, p. 195)

4.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบที (t-test)

4.4 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการศึกษา

ตารางที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.14	0.28	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน	4.17	0.26	มาก
3. ด้านการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี	4.17	0.25	มาก
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.22	0.26	มาก
รวมเฉลี่ย	4.18	0.18	มาก

ตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{x}=4.22$) รองลงมาคือ ด้านการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี ($\bar{x}=4.17$, S.D.=0.25) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน ($\bar{x}=4.17$, S.D.=0.26) และด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{x}=4.14$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.15	0.26	4.14	0.29	0.59	0.558
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน	4.16	0.27	4.17	0.25	-0.12	0.904
3. ด้านการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี	4.17	0.23	4.17	0.27	0.15	0.884
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.21	0.28	4.23	0.25	-0.82	0.413
รวมเฉลี่ย	4.18	0.17	4.18	0.19	-0.07	0.946

ตารางที่ 3 พบว่าการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		มากกว่า 10 ปี		F	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.11	0.26	4.14	0.30	4.18	0.28	1.57	0.210
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน	4.12	0.23	4.19	0.21	4.19	0.29	2.72	0.068
3. ด้านการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี	4.16	0.24	4.17	0.27	4.18	0.25	0.15	0.857
4. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน	4.22	0.26	4.23	0.24	4.22	0.28	0.01	0.994
รวมเฉลี่ย	4.15	0.16	4.18	0.17	4.19	0.20	1.38	0.253

ตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปและอภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน รองลงมาคือ ด้านการมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี ด้านการสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานและด้านการมีวิสัยทัศน์ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการคาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การประเมินสถานการณ์และเท่าทันต่อเหตุการณ์ มีการบูรณา การความยืดหยุ่นในการทำงาน และเปิดกว้างเพื่อรองรับสิ่งใหม่ ๆ พัฒนาคุณภาพงาน และการปฏิบัติงานใน สถานศึกษาตรงตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ กำเนิดทอง (2560) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล คูหาแก้ว (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีภาวะผู้นำที่สามารถทำให้มี การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการวางแผนงานเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มีชัย ศรีคุณ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อ ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 29 ในเขตเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน

3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานของการวิจัยที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถทำให้งานเกิด ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา พลอาสา (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านการสื่อสาร และความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีหน่วยงานในการพัฒนาความรู้ ความสามารถให้กับผู้บริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2.2 ควรศึกษาเรื่องรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

บรรณานุกรม

- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2557). ภาวะผู้นำร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.
- ณรงค์ศักดิ์ กำเนิดทอง. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 9(1), 43-52.
- นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- มีชัย ศรีคุณ. (2565). ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ในเขตเทศบาลอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์, 6(1), 177-190.
- รักเกียรติ หงษ์ทอง. (2559). ภาวะผู้นำ. เพชรบุรี: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีทัศน์ต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ติพยาสุทธ.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนวัตทัศน์ร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ติพยาสุทธ.
- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.

- สมหญิง สายธนู. (2560). **คู่มือครูอาชีพ (ฉบับย่อ) ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สัมมา รณิธย์. (2553). **ภาวะผู้นำของผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. (2565). **ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1**. กาญจนบุรี: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). **ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)**. นนทบุรี: ผู้แต่ง.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อภิญญา พลอาสา. (2566). **ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 3(1), 36-47.**
- Best, J. W. (1981). **Research in education** (4th ed.). Englewood Cliff: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.**